

Η ΡΟΔΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΙΩΑΝΝΙΤΕΣ ΙΠΠΟΤΕΣ

Μακρινού Γεωργία
B1

Μάρτιος 2022

Περιεχόμενα

01. Ιωαννίτες Ιππότες, ίδρυση και πρώιμη ιστορία

02. Οργάνωση και διοίκηση του τάγματος

03. Οι Ιωαννίτες Ιππότες στην Ευρώπη

04. Οι Ιωαννίτες Ιππότες στη Ρόδο

Δικτυογραφία

01.

Ιωαννίτες
Ιππότες

Ίδρυση και
πρώιμη
ιστορία

Οι Ιωαννίτες Ιππότες, γνωστοί και ως Ανεξάρτητο Στρατιωτικό Τάγμα του Ξενώνα του Αγίου Ιωάννη της Ιερουσαλήμ, της Ρόδου και της Μάλτας, Τάγμα του Αγίου Ιωάννη, Οσπιταλιέροι και Ιππότες της Μάλτας, είναι ένα μοναχικό-ιπποτικό και Θρησκευτικό (ρωμαιοκαθολικό) Τάγμα, βάσει του δικού του Παπικού καταστατικού. Ξεκίνησε ως Αμαλφικό* νοσοκομείο στην Ιερουσαλήμ το 1080 για να παρέχει φροντίδα στους φτωχούς, άρρωστους ή τραυματισμένους προσκυνητές των Αγίων Τόπων.

Το μοναστικό τάγμα ιδρύθηκε στα πλαίσια του 11^{ου} αιώνα από τον αδελφό Γεράρδο. Αμέσως μετά την Α' Σταυροφορία (1099) και την ίδρυση των Σταυροφορικών κρατών, το τάγμα έγινε μοναχικό και θρησκευτικό.

*Πριν υπάρξει το καθιερωμένο τάγμα, οι προκάτοχοί τους (που τότε ονομάζονταν Ιππότες Νοσηλευτές), συνδέονταν με ένα νοσοκομείο στο Αμάλφι (σημερινή Ιταλία).

Ο Αδελφός Γεράρδος
ή Πιέρ-Ζεράρ ντε Μαρτίγκ

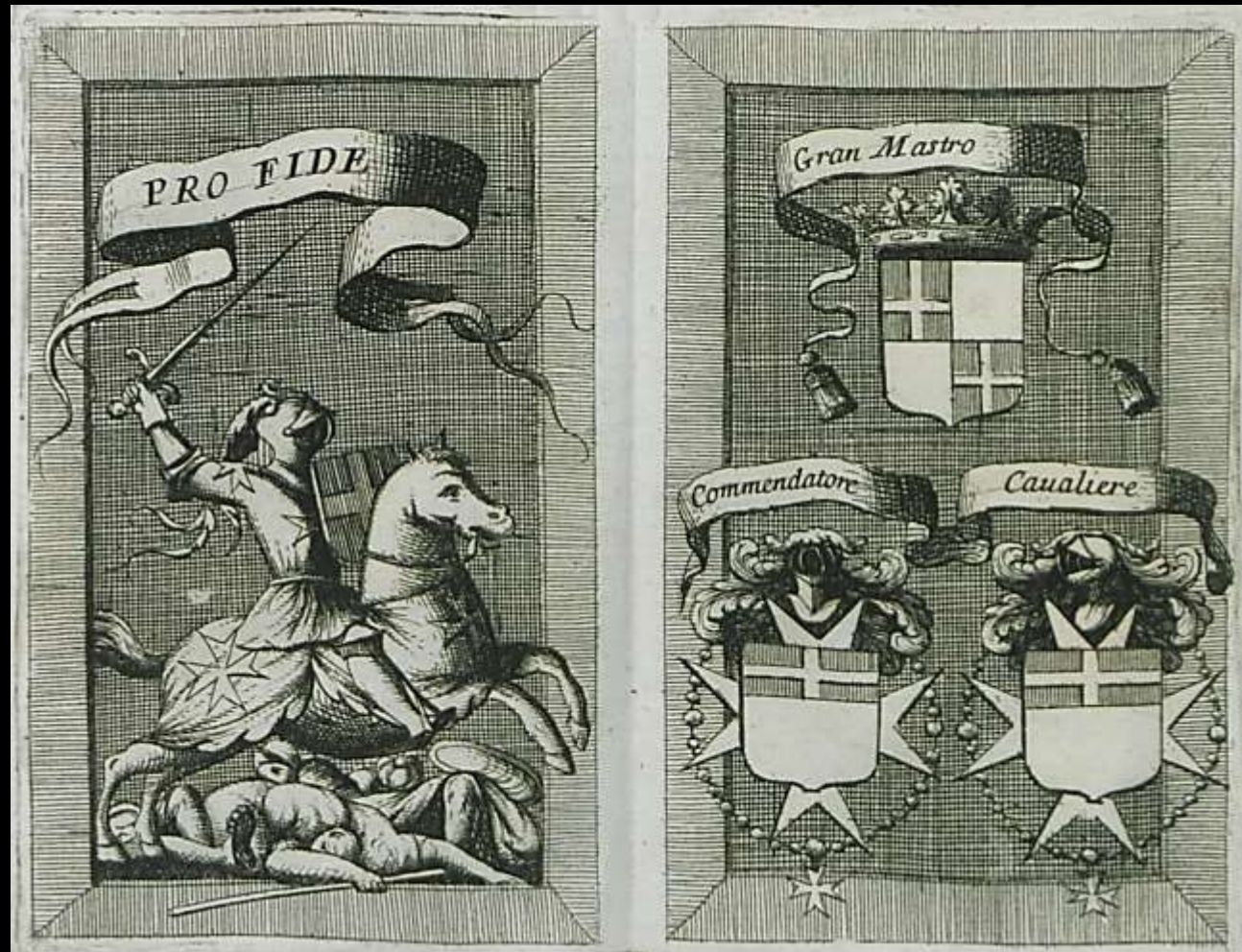
Ραϋμόνδος ντε Πουί,
2^{ος} ηγούμενος του Τάγματος

Στον Γεράρδο δόθηκαν περιοχές και οικονομική βοήθεια για το τάγμα του στο Βασίλειο της Ιερουσαλήμ. Έγινε ο πρώτος του μάγιστρος, ενώ ο πάπας διευκρίνισε πως με το θάνατο του τελευταίου τα μέλη του τάγματος θα επέλεγαν από μόνοι τους το διάδοχό του.

Ο διάδοχος του Γεράρδου , Ραϋμόνδος ντε Πουί, της Προβηγκίας εγκατέστησε το πρώτο σημαντικό νοσοκομείο των Ιπποτών του Νοσοκομείου κοντά στον Ναό της Αναστάσεως της Ιερουσαλήμ.

Αρχικά, το Τάγμα περιέθαλπε προσκυνητές, αλλά σύντομα ανέλαβε και την αποστολή να τους παρέχει ένοπλη προστασία και συνοδεία και επί Ραϋμόνδου εξελίχθηκε σε υπολογίσιμη στρατιωτική δύναμη χωρίς να χάσει τον φιλανθρωπικό χαρακτήρα του.

Μετά την ήττα και την εκδίωξη των Χριστιανικών δυνάμεων, το τάγμα συνέχισε τη δράση του αρχικά στη Ρόδο και μετέπειτα στη Μάλτα.

Σταυρός του τάγματος τον 14ο αιώνα

Σταυρός του Τάγματος
Χρησιμοποιείται από το 1259

Οι Ιωαννίτες και οι Ναΐτες (Ιππότες του Ναού, οι οποίοι συστάθηκαν το 1119), έγιναν τα πιο ισχυρά χριστιανικά τάγματα της περιοχής και κατάφεραν να διακριθούν σε αρκετές μάχες εναντίον των Μουσουλμάνων.

Χαρακτηριστικός του τάγματος ήταν ο μαύρος μανδύας με τον άσπρο σταυρό ή κόκκινος μανδύας με άσπρο σταυρό, σε αντίθεση με τον άσπρο μανδύα και τον κόκκινο σταυρό των Ιπποτών του Ναού. Έμβλημά τους ήταν το γεράκι.

Σταυρός των Ιπποτών του Ναού

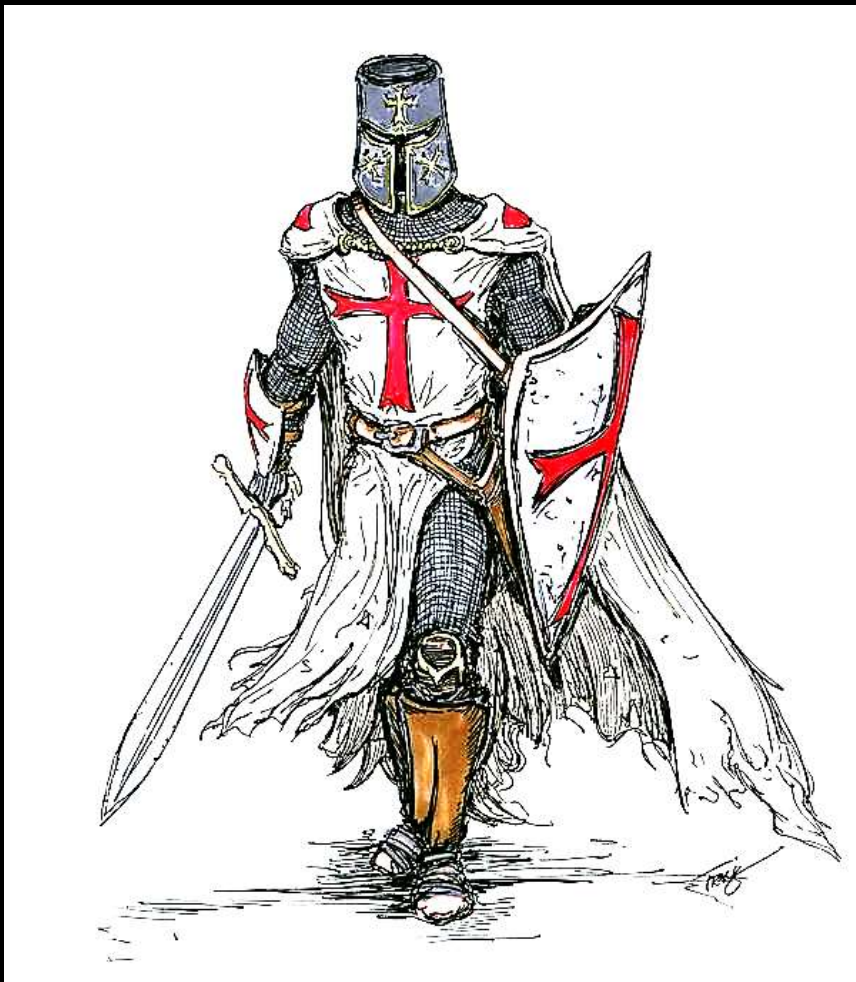

Πρώμος Σταυρός των Ιπποτών

Pro Fide, Pro Utilitate Hominum
ANNO DOMINI MLXXXVII

Το έμβλημα

Ναΐτης Ιππότης

alamy

Ιωαννίτες Ιππότες

02.
Οργάνωση
και διοίκηση
του
Τάγματος

Τα μέλη του τάγματος έδιναν όρκους πενίας, αγνότητας και υπακοής και χωρίζονταν σε τρεις κατηγορίες: πρώτον στους ιππότες, που είχαν απαραίτητως ευγενική καταγωγή τεσσάρων γενεών και από τους δύο γονιούς. Αυτοί ήταν οι ανώτεροι στην ιεραρχία και μόνο από αυτούς εκλεγόταν ο ηγέτης του τάγματος, ο Μεγάλος Μάγιστρος.

Δεύτερον οι σεργέντες, δηλαδή οι βοηθοί, και τρίτον οι ιερείς του τάγματος, οι επονομαζόμενοι καπελάνοι. Τα μέλη αυτών των δύο τελευταίων τάξεων δεν ήταν απαραίτητο να διαθέτουν αριστοκρατική καταγωγή, δεν μπορούσαν όμως να είναι παιδιά δούλων.

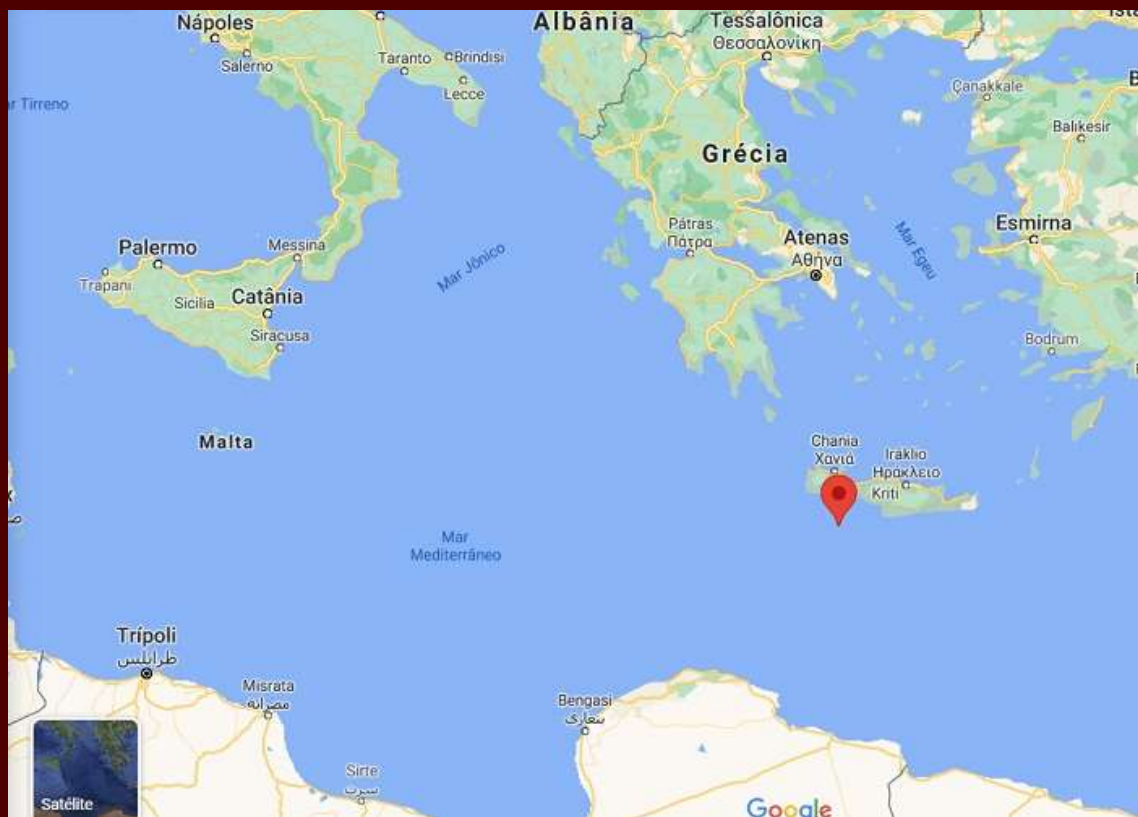
Οι σεργέντες χωρίζονταν σε δύο κατηγορίες, στους μάχιμους σεργέντες που πολεμούσαν, και στους σεργέντες των αξιωμάτων που ασκούσαν διοικητικά καθήκοντα.

Τέλος, μαζί με τα μέλη του τάγματος διέμεναν και κάποιοι λαϊκοί, κυρίως τεχνίτες, οι οποίοι δεν είχαν λάβει τους μοναστικούς όρκους που δέσμευαν τα υπόλοιπα μέλη.

Όσον αφορά τη διοικητική οργάνωση του τάγματος, αυτή ήταν αρχικά χωρισμένη σε επτά γλώσσες: της Προβηγκίας, της Ωβέρνης, της Ιταλίας, της Αραγωνίας, της Αγγλίας και της Γερμανίας.

Από το 1462 οι γλώσσες έγιναν οκτώ, όταν η γλώσσα της Καστίλης-Πορτογαλίας αποσπάστηκε από εκείνη της Αραγωνίας.

Ο αρχηγός κάθε γλώσσας ήταν επιφορτισμένος με ένα αξίωμα και όλοι οι αρχηγοί μαζί αποτελούσαν το Συμβούλιο, το οποίο λάμβανε τις σημαντικότερες αποφάσεις μαζί με τον Μεγάλο Μάγιστρο.

Επί κεφαλής ήταν ο ισόβια εκλεγμένος από τους ιππότες μέγας μάγιστρος, εγκατεστημένος στην Ρόδο ή στην Μάλτα και περιστοιχισμένος από το Ανώτατο Συμβούλιο, το οποίο ασκούσε αποφασιστική επιρροή.

Το Τάγμα όλο διαιρούνταν σε οκτώ Γλώσσες (έθνη).

Κάθε Γλώσσα εξέλεγε ως αρχηγό των ιπποτών της που βρίσκονταν στην έδρα του Τάγματος -Ρόδο ή Μάλτα- έναν βαΐλο.

οι κτήσεις κάθε Γλώσσας στην Ευρώπη υποδιαιρούνταν σε Ηγουμενίες ή Μεγάλες Ηγουμενίες επί κεφαλής των οποίων ήταν ο πριόρης ή ο μέγας πριόρης (prieur ή grand prieur).

Προβηγκία
(Περιοχή της
νοτιοανατολικής Γαλλίας)

Ο αρχηγός της γλώσσας της Προβηγκίας ήταν ο Μέγας Κομεντόρης, ο οποίος ήταν δεύτερος στην ιεραρχία και αντικαθιστούσε τον Μεγάλο Μάγιστρο όταν απουσίαζε. Διαχειριζόταν την περιουσία του τάγματος και ήλεγχε τις προμήθειες.

Ο αρχηγός της Ωβέρνης κατείχε το αξίωμα του Μαρεσκάλδου, δηλαδή του στρατιωτικού διοικητή.

Ο επικεφαλής της γλώσσας της Γαλλίας είχε το αξίωμα του Μεγάλου Ξενοδόχου και ήταν υπεύθυνος για το Νοσοκομείο.

Νοσοκομείο

Ο άρχων της γλώσσας της Ιταλίας ήταν ο αμιράλης, ο ναύαρχος του στόλου.

Αραγωνία (αυτόνομη κοινότητα της Ισπανίας)

Ο επικεφαλής της γλώσσας της Αραγωνίας ήταν ο ντραπιέρος, υπεύθυνος για τον ιματισμό των ιπποτών.

Το αξίωμα του Μέγα Τουρκόπουλου, ο οποίος ήταν ο διοικητής του ιππικού, το κατείχε ο αρχηγός της γλώσσας της Αγγλίας.

Ο προϊστάμενος της γλώσσας της Γερμανίας ήταν ο ταμίας του τάγματος και αποκαλούνταν Μέγας Μπαλής ή Τρεζουριέρης

Παλαιά Καστίλη (περιοχή της Ισπανίας)

Τέλος, ο αρχηγός της Καστίλης-Πορτογαλίας ήταν ο γενικός γραμματέας του τάγματος και αποκαλούνταν Μέγας Αρχικαγκελάριος

Τυπικά, ανώτερο όργανο του τάγματος ήταν η Γενική Σύνοδος.

Έλεγχε τις αποφάσεις όλων των αξιωματούχων και συγκαλούταν κάθε πέντε ή τρία χρόνια. Όλα τα μέλη του τάγματος και όχι μόνο οι ιππότες μπορούσαν να λάβουν μέρος στη Σύνοδο, πρακτικά όμως αυτό ήταν αδύνατον λόγω της μεγάλης γεωγραφικής εξάπλωσης των κομενταρίων (βασικές διοικητικές και οικονομικές μονάδες των ιπποτών), των διοικήσεων δηλαδή του τάγματος.

Πολλές κομενταρίες αποτελούσαν ένα μεγάλο πριοράτο του τάγματος, μία μεγαλύτερη διοικητική μονάδα.

Μέγας Μάγιστρος Πιερ ντ' Ομπισόν

Ο διοικητής της (κομεντόρης)
διοριζόταν από τον πριόρη
κατ' εξουσιοδότησιν του
μεγάλου μαγίστρου. Ήταν μια
μεγάλη περιοχή με πύργο,
εκκλησία, χωρικούς
καλλιεργητές, ήταν δηλαδή
ένα τιμάριο. Ορισμένες
δίνονταν σαν προσωπικά
τιμάρια σε αξιωματούχους του
Τάγματος για διακεκριμένες
υπηρεσίες.

Από το 1205, οπότε έχουμε την
πρώτη μνεία στους κανονισμούς
του Τάγματος για στρατιωτική
οργάνωση, τα μέλη του
διακρίνονταν σε αδελφούς
ιππότες, αδελφούς νοσηλευτές και
αδελφούς ιερείς. Βασικό κριτήριο,
ειδικά για τους ιππότες (οι οποίοι
προορίζονταν για τα ανώτατα
αξιώματα του Τάγματος), ήταν η
αριστοκρατική καταγωγή.

Ο Μεγάλος Μάγιστρος Φιλίπ Βιλιέ ντε λιλ Αντάμ

Ο Μέγας Μάγιστρος Ζαν Παριζό ντε λα Βαλέτ

Ο μέγας μάγιστρος και το Ανώτατο Συμβούλιο των
Ιωαννιτών τον 14ο αιώνα.

Η ζωή των μελών του Τάγματος

Περιλάμβανε καθημερινή προσευχή και παρακολούθηση όλων των θείων Λειτουργιών, ακριβώς όπως και οι μοναχοί. Στα καθήκοντα όμως των μελών του τάγματος προστίθετο και η ημερήσια εξάσκηση στα όπλα. Οι νηστείες τηρούταν απαρεγκλίτως από αυτούς τους μοναχούς-πολεμιστές, εκτός από περιόδους πολέμου.

Ενδυμασία

Αρχικά η επίσημη ενδυμασία των μελών περιλάμβανε τον μαύρο χιτώνα με τον λευκό οκταγωνικό σταυρό. (Εικ. 1,2)

Από το 1259 φορούσαν μαύρο χιτώνα μόνο οι σεργέντες και οι ιππότες υιοθέτησαν τον κόκκινο χιτώνα με τον λευκό σταυρό. (Εικ.5)

ORDRE HOSPITALIER
DE SAINT-JEAN
DE JERUSALEM

CHEVALIER
DÉBUT XIVème SIÈCLE

de gueules
à la croix à
huit pointes
d'argent
(après 1259)

Επειδή όμως έτσι προκαλούταν σύγχυση στις μάχες με τους χιτώνες των δύο διαφορετικών χρωμάτων, από το 1278 ιππότες και σεργέντες φορούσαν στις μάχες κόκκινους χιτώνες και σε περιόδους ειρήνης μαύρους.

ORDRE HOSPITALIER
DE SAINT-JEAN
DE JERUSALEM

CHEVALIER
XIIIème SIÈCLE

de sable
à la croix à
huit pointes
d'argent

03. Οι Ιωαννίτες Ιππότες στην Ευρώπη

Το μεγαλύτερο μέρος του δικτύου των Ιπποτών του Τάγματος αποτελούνταν από τα μοναστήρια σε άλλες περιοχές της Ευρώπης. Τα μοναστήρια ταξινομήθηκαν σε γλώσσες που ήταν οχτώ(έθνη):

Αραγονίας

Ωβέρνης

Καστίλης

Αγγλίας

Γαλλίας

Γερμανίας

Ιταλίας

Προβηγκίας

Οι γαλλικές γλώσσες (Προβηγκία, Ωβέρνη, Γαλλία) είχαν τη μεγαλύτερη επιρροή.

Περίπου οι μισοί Ιππότες ήταν Γάλλοι.

Κάθε γλώσσα είχε τη δική της έδρα στο νησί της Ρόδου

Οι μπλέ γραμμές δείχνουν τις συνδέσεις των μοναστηριών με τις κεντρικές γλώσσες. Οι ροζ δείχνουν τις συνδέσεις μεταξύ των γλωσσών και της Ρόδου.

Το Τάγμα των Ιωαννιτών Ιπποτών συγκρούστηκε επανειλημμένα με τους Τούρκους και εξαπλώθηκε (έως το 16ο αιώνα) σε πολλές περιοχές.

Στον αιγαιακό χώρο οι Ιωαννίτες Ιππότες εμφανίστηκαν στις αρχές του 14ου αιώνα, όταν κατάφεραν να καταλάβουν τη Ρόδο (το έτος 1309) και ακολούθως τα υπόλοιπα νησιά των Δωδεκανήσων (με εξαίρεση την Αστυπάλαια, την Κάρπαθο και την Κάσο).

Η Ρόδος, μάλιστα, αναδείχθηκε σε προπύργιο του χριστιανικού κόσμου και σημαντικό λιμάνι της Ανατολικής Μεσογείου, ενώ τα υπόλοιπα νησιά του συμπλέγματος των Δωδεκανήσων είδαν τα οχυρά τους σε καίριες στρατηγικές θέσεις να ενισχύονται και να εκσυγχρονίζονται.

04. Οι Ιωαννίτες Ιππότες στη Ρόδο

Το πέρασμα των Ιπποτών από τη Ρόδο, άφησε τη σφραγίδα του και έδωσε το σημερινό χαρακτήρα στο νησί.

Η γεωγραφική θέση της νήσου, ανάμεσα στον Ανατολικό και Δυτικό κόσμο, τα φρούρια, η δόξα που αντλούνταν από τις αρχαίες φιλοσοφικές και ρητορικές Σχολές, η ακμή στην Τέχνη και το φυσικό κάλλος του νησιού, υπήρξαν τα βασικότερα κριτήρια, ώστε οι Ιωαννίτες Ιππότες να επιλέξουν τη Ρόδο για την εγκατάσταση τους.

Κατά τη διάρκεια της Ιπποτικής περιόδου ανανεώθηκε και επεκτάθηκε η Μεσαιωνική πόλη που παραμένει ζωντανή ως τις ημέρες μας και όλα τα σημαντικά κάστρα, οι οχυρώσεις των πόλεων, πολλά μοναστήρια και εκκλησίες.

Το «νησί των Ιπποτών», όπως είναι γνωστή η Ρόδος λόγω της παρουσίας των Ιωαννιτών, στα 210 και πλέον χρόνια που έμεινε υπό την κατοχή τους, γνώρισε αξιόλογη εμπορική δραστηριότητα και οικονομική ακμή.

Η κίνηση στο λιμάνι της πολλαπλασιάστηκε, στην πόλη της Ρόδου χτίστηκαν μεγαλοπρεπή οικοδομήματα (Ανάκτορο του Μεγάλου Μαγίστρου, κτίριο Γερουσίας, κτίρια της Οδού των Ιπποτών κ.ά.).

Οδός των Ιπποτών

Ανάκτορο Μεγάλου Μαγίστρου

Η ιπποτική περίοδος για τη Ρόδο υπήρξε ιδιαίτερα σημαντική για το νησί. Ήταν μια περίοδος ακμής, η οποία άρχισε από τα πρώτα χρόνια της Ιπποτικής κατάκτησης (1309) και κράτησε έως την άλωση του νησιού από τον Σουλεϊμάν το 1522.

Η κατανομή της Βυζαντινής αυτοκρατορίας από τους Φράγκους, σε διάφορα κρατίδια έγινε η αιτία η Ρόδος να αποκτήσει ιδιαίτερη θέση, ως πρωτεύουσα των Γαβαλάδων και έπειτα των Ιπποτών.

Έτσι, το νησί του Ήλιου για περισσότερο από 200 χρόνια, ξέφυγε από τη θέση της επαρχίας, όπως ήταν στη Ρωμαϊκή και Βυζαντινή περίοδο και απέφυγε την προσάρτησή της στο οθωμανικό κράτος.

Το 1306 οι Ιππότες του Αγίου Ιωάννου της Ιερουσαλήμ καταλαμβάνουν τη Νότια Ρόδο, καθώς και την υπόλοιπη ύπαιθρο και το 1309 μ.Χ. καταλαμβάνουν τη πόλη. Από τότε οι Ιππότες του Αγίου Ιωάννου της Ιερουσαλήμ εγκαθίστανται στη Ρόδο και ονομάζονται Ιππότες της Ρόδου.

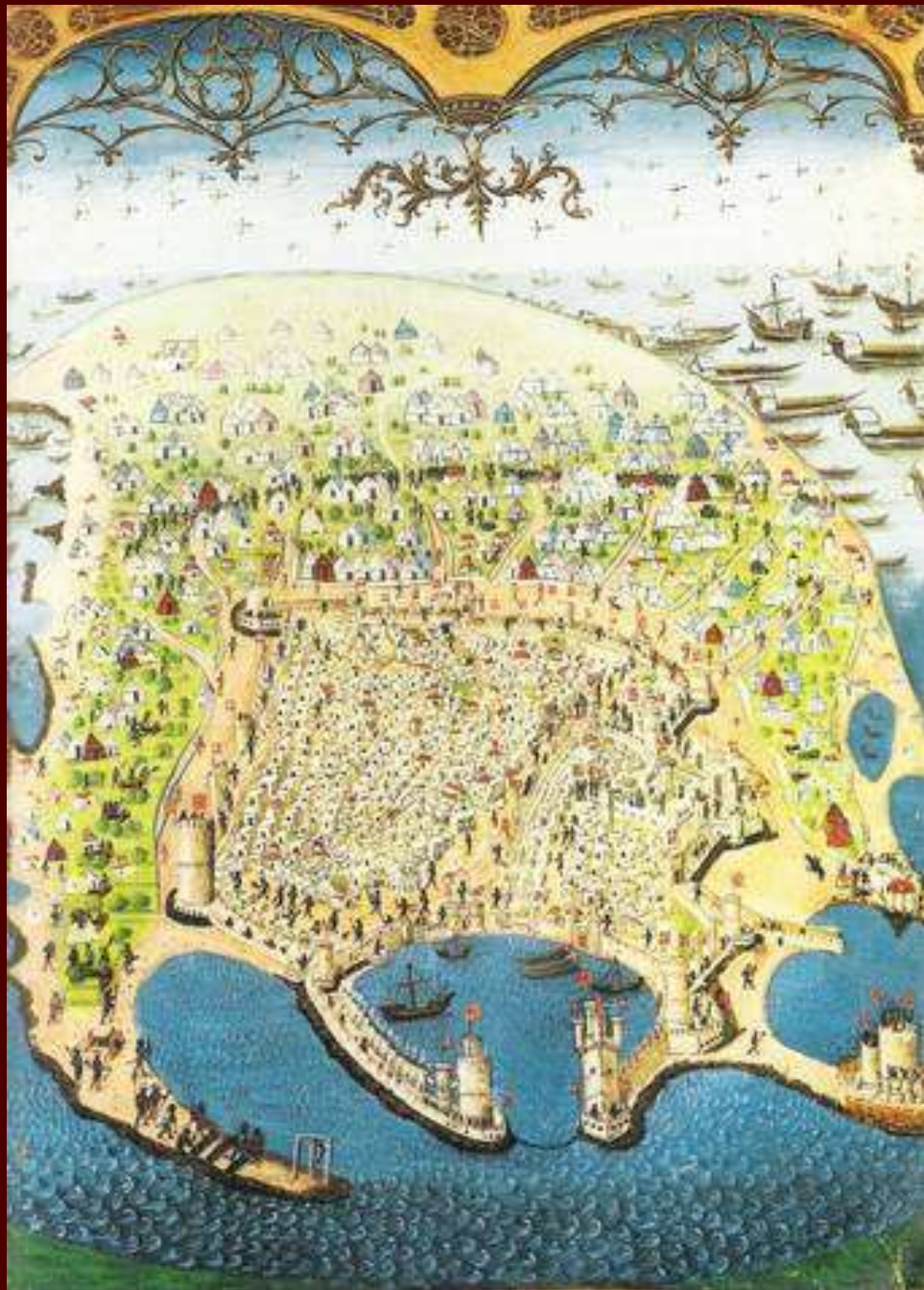
Η πολυεθνική σύνθεση του Τάγματος φέρνει τη Ρόδο σε οικονομική, πολιτική και πολιτιστική επαφή με όλη τη δυτική Ευρώπη. Το λιμάνι της μεταβάλλεται σε μια από τις σημαντικότερες πύλες εισαγωγής και εξαγωγής προϊόντων και ιδεών από τη Δύση στην Ανατολή και αντίστροφα. Η πόλη περιβάλλεται από ισχυρή και σοφά οργανωμένη οχύρωση.

Το Τάγμα των Ιωαννιτών Ιπποτών έμεινε στη Ρόδο 213 ολόκληρα χρόνια (1309-1522) και όλο αυτό το διάστημα απέκρουσαν επιδρομές και αγωνίστηκαν μαζί με τους Ροδίτες για τον Χριστιανισμό και τη σωτηρία του νησιού.

Ο στόλος των Ιπποτών που έλεγχε τη ναυσιπλοΐα στην Ανατολική Μεσόγειο, αποτελούσε απειλή για τον Τουρκικό στόλο. Οι Μωαμεθανοί προσπάθησαν επανειλημμένα να εκδιώξουν τους Ιωαννίτες από την περιοχή, ενώ οι Ιππότες με συνδυασμό συνεχούς στρατιωτικής προετοιμασίας και διπλωματίας κατάφερναν να τους αντιμετωπίσουν.

Οι Ιππότες προνόησαν να θωρακίσουν το νησί και έτσι οι οχυρώσεις της πόλης επεκτάθηκαν, η πόλη τετραπλασιάστηκε σε μέγεθος σε σχέση με τη βυζαντινή και αναπτύχθηκε σε μια ημικυκλική περιοχή έκτασης 800.000 τ.μ. γύρω από το κεντρικό λιμάνι.

Οι πιο σημαντικοί σταθμοί στη στρατιωτική ιστορία των Ιπποτών κατά το διάστημα που κατέχουν τα Δωδεκάνησα είναι η πρώτη πολιορκία της Ρόδου από τους Τούρκους το 1480 και η δεύτερη και η πιο σημαντική το 1522.

Η πολιορκία του 1480 δεν είχε κανένα αποτέλεσμα, αφού οι 100.000 Τούρκοι στρατιώτες δεν μπόρεσαν να κάμψουν την αγωνιστικότητα του ροδιακού λαού και των 7.000 Ιπποτών. Η πολιορκία του σουλτάνου Σουλεϊμάν του Μεγαλοπρεπή το 1522 είναι και η τελευταία και εκείνη που σήμανε τη διάλυση του νησιωτικού κράτους των Ιπποτών και την αρχή της Τουρκοκρατίας στα Δωδεκάνησα.

Η πολιορκία άρχισε από τα τέλη Ιουνίου 1522 και τέλειωσε στις 20 Δεκεμβρίου του ίδιου έτους. Αυτή τη περίοδο, οι πολιορκημένοι Ιππότες και Έλληνες κάτοικοι της Ρόδου, έχουν ενωθεί για να αντιμετωπίσουν το κοινό τους κίνδυνο, σε έναν αγώνα άνισο αφού οι 200.000 άνδρες και τα 400 πλοία των Τούρκων, υπερτερούσαν σε σχέση με τους 5.600 Ιππότες και τον άπειρο λαό.

Παρ όλη την έλλειψη τροφής και εφοδίων, οι πολιορκημένοι αντιστέκονταν με σθένος, ενώ δεν έλειψαν οι προδοσίες και οι κατασκοπίες. Οι απώλειες των Τούρκων υπολογίζονται πάνω από 50.000, ενώ των Χριστιανών γύρω στις 2.000, εκ των οποίων 200 Ιππότες (290 ήταν συνολικά τα ηγετικά στελέχη του στρατού που αγωνίστηκαν στο νησί).

Η πόλη περιβάλλεται από ισχυρή και σοφά οργανωμένη οχύρωση.

Το ίδιο και η ύπαιθρος, όπου από τα διατάγματα των Μεγάλων Μαγίστρων των Ιπποτών, απαριθμούνται 19 φρούρια και 16 πύργοι.

Στην περιοχή του Δήμου Νότιας Ρόδου υπήρχαν τα φρούρια

Κάστρο Αρχαγγέλου

Φρούριο Αγ. Νικολάου

Κάστρο Μονόλιθου

Κάστρο Φερακλού

Και πύργοι στο Γεννάδι, στο Πρασονήσι και στο «Ερημόκαστρο» που ήταν ανάμεσα στα χωριά Βάτι και Αρνίθα. Στο «Ερημόκαστρο» αρχικά υπήρξε τειχισμένος οικισμός του 6ου μ.Χ. αιώνα, ο οποίος εγκαταλείφθηκε από άγνωστη αιτία και αργότερα οι Ιππότες έκτισαν στη περιοχή πύργο, πιθανός χρησιμοποιώντας τα ανακυκλωμένα δομικά υλικά.

Ερημόκαστρο

Από τα σημαντικά αυτά φρούρια που προστάτευαν τους κατοίκους της περιοχής μακριά από την ισχυρή πόλη της Ρόδου, σώζεται ερειπωμένο μόνο το φρούριο του Ασκληπιείου

Το Δεκέμβριο του 1522, κι αφού προηγήθηκε πολύμηνη πολιορκία, οι δυνάμεις του Σουλεϊμάν του Μεγαλοπρεπούς υποχρέωσαν τους Ιωαννίτες Ιππότες να εγκαταλείψουν τη Ρόδο και να αποσυρθούν στη Δύση. Ύστερα από πολλές περιπλανήσεις οι Ιππότες του Τάγματος του Αγίου Ιωάννη της Ιερουσαλήμ εγκαταστάθηκαν στη Μάλτα, το 1530.

Τα υπέροχα αρχιτεκτονικά σύνολα, τα μοναδικά δείγματα οχυρωματικής αρχιτεκτονικής που διατηρούνται στα δύο αυτά φημισμένα νησιά της Μεσογείου, τη Ρόδο και τη Μάλτα, αποτελούν την πολύτιμη κληρονομιά των Ιωαννιτών Ιπποτών στο σύγχρονο κόσμο και πόλους έλξεως για αναρίθμητους ταξιδιώτες όλες τις εποχές του χρόνου.

Κάστρο της Ρόδου

Κάστρο της Ρόδου

Οδός των Ιπποτών

Κόκκινη Πύλη

Μονή Φιλερήμου

Πύλη Ντ' Αμπουάζ

Δικτυογραφία

[Οι Ιωαννίτες ιππότες στη Ρόδο και η πειρατική τους δράση σε Αιγαίο και Ιόνιο \(protothema.gr\)](http://protothema.gr)

[Ιωαννίτες Ιππότες, οι Κουρσάροι της Μεσογείου ~ . \(piracyinmediterranean.blogspot.com\)](http://piracyinmediterranean.blogspot.com)

[Ρόδος και Μάλτα, η κληρονομιά των Ιωαννιτών Ιπποτών | in.gr](http://in.gr)

[Ποιοι ήταν οι Ιωαννίτες ιππότες \(τάγμα Ιωαννιτών ιπποτών\) | Cityportal.gr](http://Cityportal.gr)

[Οσπιτάλιοι Ιππότες - Βικιπαίδεια \(wikipedia.org\)](http://wikipedia.org)

[Τα σταυροφορικά τάγματα: Ιωαννίτες, Ναΐτες - Παρατηρητής της Θράκης | Παρατηρητής της Θράκης | Νέα από την Θράκη, την Ελλάδα & τον Κόσμο \(paratiritis-news.gr\)](http://paratiritis-news.gr)